ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 26.9.2024
COM(2024) 423 final

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έκδοση οδηγιών προς την Επιτροπή σχετικά με τη διαπραγμάτευση ανανεώσεων της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) και του Οργανισμού Ενεργειακής Ανάπτυξης της Κορεατικής Χερσονήσου (KEDO)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο KEDO ιδρύθηκε από τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και τη Δημοκρατία της Κορέας το 1995. Κύριος στόχος του ήταν η παροχή δύο πυρηνικών αντιδραστήρων ελαφρού ύδατος (έργο LWR) στη Λαοκρατική Δημοκρατία της Κορέας (ΛΔΚ - Βόρεια Κορέα). Η Ευρατόμ είναι πλήρες μέλος του KEDO από το 1997. Η συμφωνία που διέπει τη συμμετοχή της Ευρατόμ στον Οργανισμό Ενεργειακής Ανάπτυξης της Κορεατικής Χερσονήσου (KEDO) έληξε στις 31 Μαΐου 2024.

Τον Νοέμβριο του 2023, η Δημοκρατία της Κορέας ενημέρωσε τα υπόλοιπα μέλη του εκτελεστικού συμβουλίου του KEDO (ΗΠΑ, Ιαπωνία και Ευρατόμ) σχετικά με την απόφαση παράτασης του KEDO για την περίοδο 2024-2027. Η Ιαπωνία συμφώνησε για την παράταση του KEDO στις αρχές του 2024, ενώ οι ΗΠΑ μόλις πρόσφατα, τον Ιούλιο του 2024, δήλωσαν ότι συμφωνούν. Η Ευρατόμ δεν έχει ακόμη εκφράσει τη συναίνεσή της.

Σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 101 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης Ευρατόμ, οι συμφωνίες μεταξύ της Ευρατόμ και διεθνών οργανισμών, όπως ο KEDO, αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης από την Επιτροπή σύμφωνα με οδηγίες που εκδίδονται προηγουμένως από το Συμβούλιο. Η συμφωνία που προκύπτει από τις διαπραγματεύσεις πρέπει στη συνέχεια να εγκριθεί από το Συμβούλιο προτού η Επιτροπή τη συνάψει εξ ονόματος της Ευρατόμ. Ως εκ τούτου, η έκδοση οδηγιών διαπραγμάτευσης προς την Επιτροπή από το Συμβούλιο αποτελεί το πρώτο βήμα της διαδικασίας για την ανανέωση της συμφωνίας Ευρατόμ-KEDO. Για τους λόγους που εκτίθενται λεπτομερέστερα κατωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι προς το συμφέρον της Ευρατόμ να ανανεώσει τη συμμετοχή της και, ως εκ τούτου, υποβάλλει στο Συμβούλιο σύσταση με την οποία εξουσιοδοτείται να διαπραγματευθεί την ανανέωση της συμμετοχής.

Ο KEDO δεν έχει επί του παρόντος επιχειρησιακές δραστηριότητες. Η συνέχιση της ύπαρξής του εξυπηρετεί την προστασία των οικονομικών και νομικών συμφερόντων των μελών του, συμπεριλαμβανομένης της Ευρατόμ. Η συνέχιση της συμμετοχής δεν θα απαιτήσει χρηματοδοτική συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Λόγω της μη τήρησης εκ μέρους της ΛΔΚ των υποχρεώσεών της σχετικά με τη μη διάδοση, οι επιχειρησιακές δραστηριότητες του KEDO διακόπηκαν στις 30 Μαΐου 2006. Ωστόσο, ένα έτος αργότερα, το εκτελεστικό συμβούλιο του KEDO αποφάσισε ότι ο οργανισμός θα πρέπει να εξακολουθήσει να υφίσταται ως νομική οντότητα για τους ακόλουθους οικονομικούς και νομικούς λόγους:

- *Υποστήριξη των συνολικών οικονομικών απαιτήσεων έναντι της ΛΔΚ*.

  Οι απαιτήσεις αυτές θα είχαν παραγραφεί εάν ο KEDO εξαφανιζόταν χωρίς διάδοχο. Το σύνολο των οικονομικών απαιτήσεων του KEDO έναντι της ΛΔΚ αντιστοιχεί μέχρι στιγμής σε περιουσιακό στοιχείο αξίας 1,89 δισ. USD. *[Σημ.: ο KEDO δεν έχει εναπομένουσες απαιτήσεις κατά της Korea Electric Power Corporation (KEPCO), του κύριου αναδόχου.]* Ένας πιθανός τρόπος διανομής ενός τέτοιου περιουσιακού στοιχείου θα ήταν ο επιμερισμός του με βάση το συνολικό ποσοστό συνεισφοράς κάθε συνεισφέροντος συμβαλλόμενου μέρους. Εάν συμβεί αυτό, η Ευρατόμ θα δικαιούται το 4,7 %.

- *Παροχή νομικής προστασίας στα μέλη του ΚΕDO έναντι αξιώσεων αστικής ευθύνης ή αποζημίωσης.*

  Τον Σεπτέμβριο του 2011, η ΛΔΚ ζήτησε από τον ΚΕDO αποζημίωση ύψους 5,6 δισ. USD για τη μη ολοκλήρωση του έργου LWR. Πέραν αυτής της απαίτησης από τη ΛΔΚ, απαιτήσεις κατά του ΚΕDO ή των μελών του θα μπορούσαν θεωρητικά να προκύψουν από τις κρατικές τράπεζες μέσω των οποίων η Ιαπωνία και η Δημοκρατία της Κορέας διοχέτευσαν τις χρηματοδοτικές συνεισφορές τους στον ΚΕDO (JBIC και ΚΕΧΙΜ αντίστοιχα). Οι συνεισφορές αυτές πραγματοποιήθηκαν με τη μορφή δανείων που δεν έχουν αποπληρωθεί πλήρως.

- *Εξακολουθούν να υπάρχουν οικονομικά συμφέροντα όσον αφορά τον κύριο ανάδοχο του ΚΕDO, την ΚΕPCO*.

  Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας καταγγελίας μεταξύ ΚΕDO και ΚΕPCO, η ΚΕPCO ανέλαβε όλες τις εκκρεμείς υποχρεώσεις του ΚΕDO (κυρίως απαιτήσεις από υπεργολάβους) ως αντάλλαγμα για την απόκτηση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων του ΚΕDO. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τυχόν πλεονάζοντα οφέλη που θα αποκόμιζε η ΚΕPCO από τη μεταπώληση ή την επαναχρησιμοποίηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων πρέπει να μοιραστούν με τον ΚΕDO.

- *Ο ΚΕDO εξακολουθεί να είναι ιδιοκτήτης των υποδομών και άλλων περιουσιακών στοιχείων στη ΛΔΚ*, στην οποία έχουν επενδυθεί περίπου 500 εκατ. USD. Με την εξαφάνιση του ΚΕDO, οι υποδομές και τα περιουσιακά στοιχεία θα περιέρχονταν στην ιδιοκτησία της ΛΔΚ.

Τα καθήκοντα του ΚΕDO περιορίζονται στη λειτουργία του ως σημείου επαφής με τη ΛΔΚ, με τον κύριο ανάδοχο του ΚΕDO, την ΚΕPCO, μαζί με την Japan Bank for International Cooperation (JBIC) και την Export-Import Bank of Korea (ΚΕΧΙΜ), καθώς και στην υποβολή εκθέσεων και τον συντονισμό μεταξύ των μελών του εκτελεστικού συμβουλίου.

Αυτός ο «ΚΕDO κενό κέλυφος» έχει μέχρι στιγμής χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά από τα υφιστάμενα ακόμη κονδύλια του ΚΕDO και, ως εκ τούτου, χωρίς πρόσθετη χρηματοδοτική συνεισφορά από τα μέλη του.

3. ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΥΡΑΤΟΜ ΣΤΟΝ ΚΕDO

Η συμμετοχή της Ευρατόμ στον ΚΕDO αποτέλεσε αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης το 2007, με σκοπό τη διατήρηση της συμμετοχής στον απομειωμένο ΚΕDO «κενό κέλυφος».

Η απόφαση απηχούσε την άποψη ότι ήταν προς το συμφέρον της Ευρατόμ να διατηρήσει τη συμμετοχή της. Σε διαφορετική περίπτωση, η Ευρατόμ θα είχε παύσει να είναι επιλέξιμη για να λάβει μερίδιο από τα πιθανά οφέλη που θα μπορούσε να αποκομίσει το ΚΕPCO από την πώληση του εξοπλισμού που ανήκε παλαιότερα στον ΚΕDO ή από τυχόν πληρωμή από τη ΛΔΚ στον ΚΕDO. Ως μέλος, η Ευρατόμ θα είναι επιλέξιμη να λάβει μερίδιο κατ' αναλογία προς το μερίδιό της επί του συνόλου των καταβληθεισών συνεισφορών, δηλαδή έως 89 εκατ. EUR κατ' ανώτατο όριο (το ποσό αυτό βασίζεται στις συνεισφορές της Ευρατόμ και δεν περιλαμβάνει τους τόκους).

Επιπλέον, εάν είχε παύσει να είναι μέλος, η Ευρατόμ δεν θα ήταν σε θέση να υπερασπιστεί τα νόμιμα δικαιώματά της όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία του ΚΕDO στη ΛΔΚ. Τέλος, σε περίπτωση πιθανής ευθύνης ή αξιώσεων αποζημίωσης, η Ευρατόμ θα είχε απολέσει κάθε έλεγχο επί της προστασίας που παρέχεται επί του παρόντος στα μέλη του ΚΕDO με τη συνεχιζόμενη ύπαρξη του οργανισμού ως νομικής οντότητας.

Η προσέγγιση αυτή ακολουθήθηκε για τις ανανεώσεις της συμφωνίας ΚΕDO το 2012, το 2015, το 2018 και το 2021.

4. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΙ Η ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥ KEDO ΩΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΟΝΤΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΑΝ ΤΗΣ 31ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2024

Οι κύριοι λόγοι για τους οποίους τα άλλα μέλη του εκτελεστικού συμβουλίου αποφάσισαν να διατηρήσουν τον ΚΕDO σε λειτουργία και μετά την 31η Μαΐου του 2024 είναι οι ίδιοι:

α) Διατήρηση των οικονομικών απαιτήσεων του ΚΕDO έναντι της ΛΔΚ·

β) Συνέχιση της προστασίας των τεσσάρων πλήρων μελών του ΚΕDO από νομικές αξιώσεις, ψευδείς ή μη, από τη ΛΔΚ·

γ) Διατήρηση των έννομων δικαιωμάτων επί των υποδομών και των περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στον ΚΕDO και βρίσκονται στη ΛΔΚ· και

δ) Ενδεχόμενο ο κύριος ανάδοχος του έργου LWR του ΚΕDO να υποχρεωθεί να αποζημιώσει τον ΚΕDO σε μεταγενέστερο στάδιο, μόλις ολοκληρωθεί η μεταπώληση του εξοπλισμού που ανήκε παλαιότερα στον ΚΕDO.

Η τρέχουσα συμφωνία που διέπει τη συμμετοχή της Ευρατόμ στον ΚΕDO έληξε στις 31 Μαΐου 2024. Η συνέχιση της συμμετοχής θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης από την Επιτροπή βάσει οδηγιών διαπραγμάτευσης που θα δοθούν από το Συμβούλιο.

Όπως και στις προηγούμενες ανανεώσεις, οι οδηγίες του Συμβουλίου θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι ο ΚΕDO θα συνεχίσει να χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τα υφιστάμενα κονδύλια και ότι, ως εκ τούτου, η συνέχιση της συμμετοχής της Ευρατόμ δεν θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο όρος αυτός, ο οποίος περιλαμβανόταν στις προηγούμενες συμφωνίες ανανέωσης, θα πρέπει να εξακολουθήσει να διατυπώνεται σε κάθε ανανεωμένη συμφωνία με τον ΚΕDO.

Επιπλέον, δεδομένου του επαναλαμβανόμενου και χρονοβόρου χαρακτήρα των προηγούμενων διαδικασιών επέκτασης της ύπαρξης του ΚΕDO και της μη ανάγκης για χρηματοδοτικές δεσμεύσεις από την Ευρατόμ και τα κράτη μέλη, στις μελλοντικές παρατάσεις της συμφωνίας θα πρέπει να υιοθετηθεί μια απλουστευμένη προσέγγιση βάσει ευρύτερης εντολής του Συμβουλίου για τη διαπραγμάτευση μελλοντικών παρατάσεων από την Επιτροπή. Αυτή η ευρύτερη εντολή πρέπει να συνίσταται στη δυνατότητα της Επιτροπής να διαπραγματευτεί περισσότερες από μία συμφωνίες ανανέωσης, εφόσον η ανανέωση της συμμετοχής της Ευρατόμ στον ΚΕDO δεν θα έχει καμία δημοσιονομική επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην απόφαση να διατηρηθεί η ιδιότητα του μέλους μετά το 2007 και, κατόπιν, μετά το 2012, το 2015, το 2018 και το 2021 εξακολουθούν να ισχύουν. Η συνέχιση της συμμετοχής στον «ΚΕDO κενό κέλυφος» μετά την 31η Μαΐου 2024 παραμένει ο καλύτερος τρόπος για την προστασία των συμφερόντων της Ευρατόμ. Παραμένοντας μέλος μετά την εν λόγω ημερομηνία, η Ευρατόμ θα διατηρήσει ανοικτή τη δυνατότητα, όσο κι αν αυτή είναι μακρινή, επιστροφής (έως 89 εκατ. EUR κατ' ανώτατο όριο κατά προσέγγιση) σε περίπτωση αποζημίωσης από τον κύριο ανάδοχο του ΚΕDO μετά τη μεταπώληση εξοπλισμού ή σε περίπτωση επιτυχούς αξίωσης από τον ΚΕDO κατά της ΛΔΚ. Η συνέχιση της συμμετοχής προσφέρει επίσης την καλύτερη προστασία έναντι κάθε πιθανής αξίωσης

ευθύνης και θα επιτρέψει στην Ευρατόμ να συνεχίσει να συμμετέχει άμεσα σε όλες τις συζητήσεις (εντός του ΚΕDO και με τρίτους) σχετικά με τα θέματα αυτά.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή συνιστά στο Συμβούλιο να εκδώσει την κατωτέρω απόφαση, με την οποία εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να διαπραγματευθεί ανανεώσεις της συμφωνίας μεταξύ της Ευρατόμ και του ΚΕDO, βάσει του σχεδίου των οδηγιών διαπραγμάτευσης.

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έκδοση οδηγιών προς την Επιτροπή σχετικά με τη διαπραγμάτευση ανανεώσεων της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) και του Οργανισμού Ενεργειακής Ανάπτυξης της Κορεατικής Χερσονήσου (KEDO)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 101 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η συμφωνία μεταξύ της Ευρατόμ και του KEDO έληξε στις 31 Μαΐου 2024.

(2) Το εκτελεστικό συμβούλιο του KEDO αναμένεται να αποφασίσει τη συνέχιση της ύπαρξης του KEDO ως διεθνούς οργανισμού και μετά τις 31 Μαΐου 2024.

(3) Είναι προς το συμφέρον της Ευρατόμ, για οικονομικούς και νομικούς λόγους, να συνεχίσει να είναι μέλος του KEDO,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να διαπραγματευθεί παρατάσεις της συμμετοχής της Ευρατόμ στον KEDO, εξ ονόματος της Ευρατόμ, σύμφωνα με τις οδηγίες διαπραγμάτευσης που παρατίθενται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος